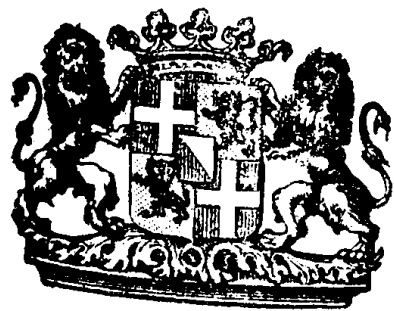

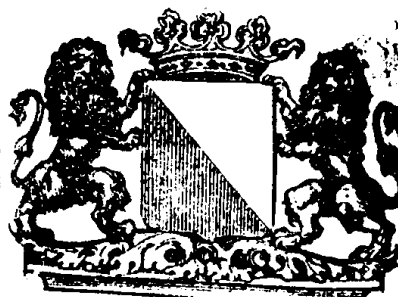
DONDERDAG

31 JULIJ.

UTRECHTSCH

PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

UTRECHT, Donderdag 31 Julij.

Garibaldi staakt zijne demonstratiën niet tegen de keizerlijk Fransche politiek in zake Rome; thans heeft hij op nieuw te Marsala een feestdrank ingesteld, waarvan de slotsom was: *Rome of de dood*, woorden die bij zijne toespraak aan het volk, gelijk wij die gister even aanhaalden, ook praedomineerden. *Rome of de dood*, 't is eene leuze die in den mond van den vrijheidskampioen nog al iets beteekent, meer misschien dan de beloften van een soeverein die in bondgenootschap met den generaal der revolutie aan Italië eenmaal de vrijheid tot aan de Adriatische zee voorspelde, en die thans zijn tegenpartij is geworden. Dat Garibaldi zijn leven gaarne voor de zaak des Vaderlands over heeft, wie twijfelt er aan? Toch klinkt het bijna ongelooflijk, dat keizer Napoleon aan de bevelhebbers der kruisbooten den last zou hebben medegedeeld, om, als zij Garibaldi bij de uitvoering van plannen tegen Rome mochten in hechtenis nemen, hem dadelijk te doen fusileren. Wij willen dit niet gelooven; de Italiaansche natie zou zoo iets den keizer, bij al de verplichting die zij aan hem heeft, niet ligt vergeven. — Dat Garibaldi het plan zou koesteren, de Bourbons ook uit Spanje te gaan verdrijven, is een gerucht, dat zelfs te Madrid geen geloof heeft gevonden.

Te Parijs hebben de laatste berichten uit Mexico weder moed gegeven, op een beteren uitslag der expeditie. Intusschen verdient het opmerking, dat de generaal Lorencez niets weet van de stelling der Mexicanen, 't geen getuigt van de voortdurend vijandige houding van de geheele bevolking, welke van Almonte niets wil weten. De toevoer van leeftocht wordt dan ook zeer moeilijk gemaakt, en de troepen, die Marquez had aangevoerd, deserteren grootendeels.

Onder Londen zal men eenige discussiën vinden over de hulp door Engeland aan de Chinezen tegen de Taipings verleend, 't geen door vele leden in strijd met 't beginsel van noninterventie wordt geacht. De ministers hebben echter betoogd, dat de tusschenkomst voor de veiligheid der Europeanen noodzakelijk werd.

In Weenen is men nog zeer verstoord over de weigering van Pruisen, om Oostenrijk in het Tolverbond te doen treden; men verneemt, dat de krachtige stelling in deze zaak door het kabinet van Berlijn aangenomen; gunstig zal werken op de Zuidel. Duitsche Staten, die niet geheel met Pruisen zullen durven breken, zoodat ook de konferentiën te Weenen over de bondshervorming gehouden in duigen zullen vallen. Ook de Pruis. afgevaardigden moeten de houding van het ministerie goedkeuren, en men hoopt reeds, wellicht ten onrechte, dat de meerderheid der Tweede Kamer in de moeilijke vraagstukken, als de legerkwestie, wat meer inwilligend gezind zal worden, nu zij door de erkenning van Italië ook eenigzins is tevreden gesteld.

Uit N. Amerika doen de tijdingen nog geen beslissing te gemoet zien, maar men meldt uit Londen, dat lord Palmerston veel meer Noordelijk gezind wordt.

De sinds gisteren ontvangen **Telegrafische depeches** laten wij hieronder volgen:

Tribune, Dingsdag. In den vroegen morgen van heden vielen de opstandelingen de Turksche militie te Zubis aan, ten gevolge waarvan alle weerbare mannen van hier, derwaarts zijn vertrokken. De strijd is hevig en duurt voort.

Madrid, Dingsdag. Dat het hof voornemens zou wezen den infant don Juan te erkennen, is onjuist.

Turin, Woensdag. De *Fungolo* meldt uit Palermo: Garibaldi is uit Marsala teruggekomen, om het diner bij Pallavicini bij te wonen. Een door hem ingestelden toast eindigde hij met de woorden: «Rome of de dood! Maar naar Rome met Victor Emmanuel aan het hoofd!»

Marseille, Woensdag. Brieven uit Konstantinopel van 23 dezer houden in, dat er eene aanzienlijke krijgsnagt is gezonden naar de grenzen van Servie. De sultan heeft zijne tevredenheid betuigd aan het leger van Montenegro, en vastgesteld dat aan elk man eene herinnerings-medaille zal worden uitgereikt. **Omer Pacha** verlangt het bevel over het leger in Servie.

Lissabon, Dingsdag.

De interest der vlottende schuld is verminderd op 6 pCt.

Berlijn, Dingsdag.

In het Huis der Afgevaardigden is heden het fonds voor het pers-bureau voor 1863 geheel verworpen. Het voorstel der komm., tot vermindering van de uitgaaf voor insigniën van ridderorden, is bijna eenparig verworpen.

Parijs, heden Donderdag.

De *Moniteur* berigt dat de minister Rouher ad interim belast is met de portefeuille van binn. zaken.

— Z. M. heeft benoemd: tot ontv. te Beetgum c. a. den heer *G. Plantema*, thans te Waga; tot konciërge in het lok. voor de bur. van de bijz. afd. Herv. en andere Eered., behalve die der R-kath., *J. van Groningen*, hede bij die afd.; — overgepl. in zijne rang en ancienn. bij de Oost-Ind. inf., den 2. luit. *J. Arnoldy*, van het 2. reg. inf.

*— Gisteren is alhier uit Arnhem aangekomen de grootvorst *Michaël*, die, te Arnhem door den Russ. gezant afgehaald, te Soestdijk een bezoek bij de koningin-moeder is gaan brengen; Z. K. H. werd met een hofrijtuig afgehaald. Heden morgen is de grootvorst ten 6 ure per spoorrein naar 's Hage vertrokken. Na een bezoek bij H. M. de koningin te hebben afgelegd gaat Z. K. H. naar Antwerpen.

§— De verslagen der kommissiën van rapporteurs uit de Eerste Kamer over de wetsontwerpen a. tot wijziging van hoofdstuk X der staatsbegroting voor 1861, b. tot het verleenen van hoedanigheid van Nederlander aan *Th. Schneider* en 13 anderen en c. tot inkoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld, zien het licht. — Het eerste heeft tot geene bedenkingen aanleiding gegeven. — Bij het tweede werd door eenige leden de wensch herhaald, dat het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan personen, die zich in onze overzeesche bezittingen bevinden, zoo veel mogelijk beperkt worden tot militairen in dienst van den Staat. — Nopens het ontwerp tot amortisatie meenden sommige leden, dat meer had kunnen geamortiseerd worden, ziende zij er geen bezwaar in, dat bij eventuele vermindering der O. I. baten, voor publieke werken leeningen gesloten werden, waaraan zij de voorkeur zouden geven boven het heffen van nieuwe belastingen. Andere leden zagen in voortgaande amortisatie het geschikte middel om te kunnen geraken tot vermindering van lasten, als b. v. op de brandstoffen en van de patenten. Weder andere leden legden zich bij deze voordragt neder, zonder verdere wenschen te uiten, uit vreeze dat men later in de noodzakelijkheid mogt komen, na deelige geldleeningen te sluiten. Enkele leden zouden deze wet nog willen aangehouden hebben, tot dat de behoeften voor de staatsbegroting over 1863 bekend zouden zijn, met het oog op de aanzienlijke sommen, welke voor onderscheidene werken van publiek belang zullen moeten aangewend worden.

*— Uit Amersfoort schrijft men ons van den 30. Julij: Er cirkuleert bij de ingezetenen dezer stad een adres van adhaesie aan dat 't welk door den gemeenteraad van Amersfoort aan de Tweede Kamer der Staten-generaal is ingediend, tot behoud van de arrondissements-regtbank.

— Aan 't H. H. wordt van partikuliere zijde uit Batavia berigt, dat er 50 mijl kabel en verschillende zaken tot herstel van den telegraafkabel van Singapore over Muntoko naar Batavia zijn aangebragt, 't welk alles 2 à 3 ton goud kost, ofschoon er nu, jaren na het breken, geen herstel mogelijk is, 't geen reeds dadelijk onder den goev. gen. *Ruchussen* onmogelijk werd geacht. De schr. meent, dat men dus best zal doen, den nieuwen kabel naar te gebruiken tot verbinding van Java met Sumatra, Bali of eenig ander eiland. De schr. klaagt ook over 't gemis van goede hoofd-beambten van het telegraafwezen, daar de hoofd-ingeneur *Grol* en zijn opvolger *Jansen*, beiden naar het vaderland zijn, en een Duitsche telegrafist *Bossche*, die zelfs geen Hollandsch kan spreken, waarnemend hoofd-ingeneur is.

— Er is dezer dagen gemeld, dat de heer *de Leeuw*, van Arnhem, bij het scherpschuttersfeest te Frankfurt, eene zilveren beker heeft gewonnen.

Een Belgisch blad voegt daarbij, dat die heer dien beker, toen hij hem overhandigd werd, met goudstukken gevuld vond. Die edelmoedige daad

kwam van een onbekende. Die onbekende echter, zegt dat blad, was waarschijnlijk niemand anders, dan de koning der Nederlanden, die Wiesbaden verlaten had om incognito tegenwoordig te zijn bij de scherpschutters-feesten te Frankfurt.

*— In een artikel over de Japannezen, keurt de *Tijd* de houding der regering tegenover het gezantschap goed en zegt o. a. «Het schijnt dat Franschen en Engelschen zich op dat punt toegeliker getoond hebben. Indien het waar is, dan is het eene zwakheid van hunne zijde geweest. De Oostersche volken laten zich niet winnen door inwilligingen. Integendeel, zij die door het staal regeren, en alle magt op het zwaard van den sterkste gevestigd hebben, zij meten alles af naar de maat van het geweld, dat tegen hen gebedigd wordt. Het is het kanon dat eene bres geschoten heeft in de muren, die Japan afsloten; men zal die bres niet open houden dan door het kanon.»

Het N. Dagbl. antwoordt daarop:

«Ziedaar een allerfraaist »beginsel.« Jammer slechts dat het een beginsel, eene theorie, eene phrase is en niets meer. Maar met afgetrokken theoriën en holle phrases regeert men de volken niet. Wat Frankrijk en Engeland, met zekere condescendance hebben toegegeven, kan Nederland niet met geweld, met ijzeren wil, met »het kanon« voor zich alleen willen in stand houden. De jeugdige diplomaat die de theorie uit Limburg medebragt en wiens praktijk geleerd moet worden in de school der Thorbeckiaansche onverzettelijkheid, moge van dat standpunt zijn uitgegaan; de praktijk, de wenschelijkheid, de eischen van het belang der Nederlandsche natie verzetten zich tegen eene vasthoudendheid, welke twee der grootste Europeesche mogendheden niet hebben getoond. Maar bovendien — zal Nederland alleen kunnen volhouden, daar waar Frankrijk en Engeland hebben toegegeven? Natuurlijk niet; laat, schoorvoetend, noode en onwillig zal het zich aan dezelfde voorwaarden als de overige bondgenooten en vrienden van Japan moeten onderwerpen. En wat zal er dan worden van het overschot van het prestige, dat Nederland eenmaal in dat rijk bezat? Zal de erkenning van eigen zwakheid door de noodzakelijkheid afgeperst, niet oneindig erger werken, dan wanneer men, *bonne mine à mauvais jeu* makende, het voetspoor van Engeland en Frankrijk, als om der vriendschaps wille, dadelijk had gevolgd?»

— Men verneemt, dat als de heer *Bauduin*, leeraar aan 's rijks-kweekschool voor militaire geneeskundigen, naar Japan vertrekt, diens plaats denkelijk zal vervuld worden door den heer *Gratama*, officier van gezondheid 2. klasse, thans aan de school met een gedeelte van het onderwijs in de natuur- en scheikunde belast. *Dagbl.*

— Maandag heeft de algemeene rabinale komm. na een gewichtig examen de heeren *J. L. Cardoso* en *J. M. Chumacciro* tot den hoogsten graad in de Israël. godgeleerdheid, dien van *rabbinaal aspirant*, bevorderd.

— Te Rotterdam is tot lid van den gemeenteraad gekozen mr. *v. Buren* met 415 st. tegen 393, die op den heer *Hudig* waren uitgebragt.

— Te Arnhem zijn tot leden van den gemeenteraad gekozen de heeren *Verburgt* en mr. *Staat Evers*, met 459 en 358 st. de heeren *Vongers* en mr. *v. Nispen* bekwamen 285 en 161 st.

— Te Groningen zijn de heeren *Lohman* en *Homan* met 345 en 310 st. tot gemeenteraadsleden gekozen: de hh. prof. *Jonckbloet* en de *Monchy* hadden 219 en 179 stemmen.

— Bij de herstemming voor een lid van den gemeenteraad te Leeuwarden is benoemd de heer *A. van Assen*.

— Te Delft is de heer *Landmeter* tweemaal tot lid van den raad gekozen, en met hem de heer *Schagen v. Leeuwen*.

— Het bevel over de instructie-komp. voor de artillerie te Schoonhoven is door Z. M. opgedragen aan den kapt. *Collard* van de vest. art.

•— Op 25 Mei jl. liet een boerenknecht te Abcoude, bij het gebruik maken van eenen uitweg op den spoorweg, eenen met mest geladen en met een paard bespannen boerenwagen dwars over de rails van den spoorweg stilstaan, op het oogenblik dat de sneltrein van Utrecht in vollen gang aankwam. Zonder zich te storen aan het fluiten van de machine, verwijderde hij zich, om het hek aan de overzijde open te maken, waarna hij naar den wagen terugkeerde en dien naar de overzijde bracht. Gelukkig werd de wagen nog bij tijds door den machinist ontdekt, die onmiddellijk den gang van den trein met twee derde verminderde, waardoor ongelukken zijn voorkomen, die anders onvermijdelijk waren geweest.

Bovengemelde boerenknecht, te dier zake geregtelijk vervolgd, is den 29. dezer door de arrondissements-regthank alhier, met toepassing van art. 52 der wet van 21 Augustus 1859 (Staatsblad N°. 98), schuldig verklaard aan het, zonder opzet, doen ontstaan van gevaar voor eenen spoorwag, dat hij had kunnen en moeten voorzien, en veroordeeld tot cellulaire gevangenisstraf van zes weken.

•— Met den extra trein van Amsterdam naar Zeist-Driebergen en Arnhem zijn gister vervoerd 1491 reizigers à f 1; daarvan hebben een duizendtal passagiers te Zeist zich laten afzetten. Het dorp was daardoor vol vreemdelingen, die bij het heerlijke weder een regt aangename dag buiten konden doorbrengen. Zeist geleek gister de Longchamps van den Amsterdamschen burgerstand; men zag er eene uitstekende kollektie van welgevulde spoorwegmandjes, die bewezen hoe de Amsterdammers, die altijd zoo trotsch zijn op hun geboortestad, ook gehecht zijn aan de Amsterdamsche broodjes en versnaperingen. Toch was ook het vertier voor het dorp groot.

— Bij 't keuren van de paarden voor de kermisharddraverij is de burgem. van Franeker aan eene beroerte overleden.

— De honigooft dreigt weinig voordelig te zijn; men heeft alleen voor de Utrechtsche en Geldersche jonge bijen meer dan 50,000 ned pond honig moeten gebruiken, om ze in 't leven te houden.

•— Bij het diner door de R. Sp. maatsch. Maandag aan de spoorweg-kongresleden te Amsterdam gegeven, waren de feestdronken geweest: het welzijn van 't Huis van Oranje door den heer Fourmieri; het welzijn der Duitse vorsten door den heer Ameshoff; de uithreining van het spoorwegvereen door den min. van binnenl. zaken; verder op de gastvrije ontvangst, op den bloei der Holl. spoorwegen, op Germania, aller Duitschers moeder, enz.

Op het groot feestmaal Dingsdag door den Amsterd hand-l den kongresleden aangeboden, waren in de Parkzaal 500 gasten aangezeten, aan elke zijde der zaal stonden 5 tafels nevens elkaar en daartusschen in de breedte de hoofdtafel, waaraan de burgemeester als voorzitter, de ministers van binnenl. zaken, van buitenl. zaken en van marine, de heer Fournier, de prins van Hohenlohe en andere hooge gasten aanzaten; verder had elke tafel haar eigen voorzitter. De feestdronken waren: op den koning der Nederlanden door den burgemeester; op den handelsstand van Amsterdam door den heer Fournier; op den bloei van de handelaren in Duitschland door den heer de Monchy; op het Nederl. ministerie door den heer Esse; op de gezondheid der gasten, een aardig ingekleede toast van den heer Hepner; op de sympathie tusschen de Nederl. hoofd-en handelsstad en het Duitse Eisenbahn-vereen, door den min. van buitenl.; op de eenheid, een zang van den heer Becker uit Breslau; op de meerdere toepassing van 't beginsel van handelsvrijheid in alle beschaafde landen, door den heer v. Heukelom; op de uitbreiding van beschaving door middel van spoorwegen, door den heer Mohr; op de eenheid der Duitse volksstammen, door den heer Koenen; op den burgemeester van Amsterdam, door den Beijrschen konsul, mr. Schaezler, en het antwoord daarop van den burgemeester, waarin deze te kennen gaf namens den min. van binnenl. zaken, die verhuurd was het woord te voeren, dat deze alles zou doen wat mogelijk was, om den bloei, de ontwikkeling en uitbreiding van handel en scheepvaart bevorderlijk te zijn.

Het diner duurde tot 9 uur, waarna een aantal genoodigden met hunne dames zich in de tuinen vermergden.

Gister zijn de werkzaamheden van 't kongres voortgezet en grëndigd, en hebben de kongresleden zich ten 4½ ure naar 's Hage begeven.

Door Hannover is het besluit tot opneming van niet Duitse spoorwegbesturen afgewezen, en kan dus aan 't besluit geen uitvoering worden gegeven. Daarvan wordt het leedwezen der vergadering uitgedrukt en de wensch uitgedrukt, dat Hannover zijne stem wijze.

Het volgende jaar komt het kongres te Salzburg bijeen; voor Berlijn waren slechts enkele stemmen. Te 's Hage zijn de kongresleden in extratrein aangekomen, hebben de stad doorgereden, en zijn door 't stadsbestuur naar Scheveningen gegaan, waar met het stadsbestuur aangeboden kollation, zijn de leden naar Amsterdam teruggekeerd of naar Rotter-

dam gestoomd, waar de stoomboot voor de reis naar Londen gereed lag, om heden morgen te vertrekken.

— Gerrit Timmers, die door het hof van Noord Brabant ontslagen was van rechtsvervolging, is na beroep in kassatie door den prok.-gen. bij den Hoogen raad, thans door het hof van Zeeland, wegens 't alleggen van valsche getuigenis, veroordeeld tot korrekcyjne gevangenis van 2 jaar.

— Naar men verneemt, heeft Z. M. de koning goedgevonden aan Time Oosting, te Spier, ophelling te verleen van de vlek van eerloosheid en alle de gevolgen van dien, welke geacht zouden kunnen worden alsnog op hem te kleven, uit kracht van een arrest van het provinciaal gerechtshof in Drenthe, van 26 Mei 1854, waarbij hij ter zake van misdaad is verklaard eerloos en veroordeeld tot tuchthuisstraf van 5 jaren. N. R. Ct.

— Uit Suriname wordt nog gemeld, dat er eene kommissie is benoemd tot oprichting van een weeshuis, om voorstellen aan het Koloniaal bestuur te doen, die leiden kunnen tot bereiking van dat doel.

— Ds. Knap is thans andermaal predikant te Woudsend. Deze heeft zeker meer beroepen op zich vereenigd dan ooit eenig ander predikant. Op 55-jarigen leeftijd heeft hij niet minder dan 107 beroepen ontvangen, waarvan hij er 12 heeft aangenomen.

— Door vuur uit de lokomotief is er brand ontstaan in een mastbosch van prins Frederik bij Oosterhout; gelukkig is men de vlammen spoedig meester geworden.

— Eene geachte en bevoegde hand schrijft aan de N. R. Ct. het volgende:

„Nadat gedurende acht maanden de temperatuur hier te lande hooger is geweest dan gewoonlijk, en zelfs Maart, April en Mei warmer zijn geweest, dan dit sedert 1848, toen de waarnemingen te Utrecht aanvingen, het geval was, is in het begin van Junij het weder omgeslagen en was het te verwachten, dat de lagere temperatuur, eens ontstaan, nu ook langer zou voortduren. In den zomer is lagere temperatuur met westewinden gepaard en met veel regen. Het ware zeer te wenschen, dat men spoedig onderrigt werd, hoever zich die weersgesteldheid uitstrekt en waar zich de tegenovergestelde toestand voordoet. Vooralsnog komen alleen de berigten van de Zuid- en Oostkust van Engeland en van een gedeelte van de Westkust van Frankrijk tot ons. Daaruit heeft men alleen aanleiding om, naar de aanwijzing die dagelijks in deze courant gevonden wordt, een paar dagen vooruit de waarschijnlijke weersgesteldheid te bepalen. Zoolang onder de telegrafische mededeelingen nog de Zuidelijke plaatsen hooger barometerstand hebben dan de Noordelijke, blijft het weder zoo. Blijft eens een paar dagen achtereen Groningen hooger stand hebben dan Maastricht en Hartlepool hooger dan Brest, dan zal ook spoedig of gelijktijdig de Oostewind intreden en warmte brengen. Is het verschil in stand zoodanig, het Noorden boven het Zuiden, maar komt er geen Oostewind, dan blijft het weder dreigend, met regen of wind, en het verschil keert zich weldra weer om. Kwamen telegrafische tijdingen tot ons van verder gelegen streken, men zou met eenige grootere zekerheid kunnen spreken.”

— De persoon, van wien Victor Hugo in zijne Miserables verhaalt, dat koning Lodewijk Philips hem tegen den wil zijner ministers gratie gaf, is de heer Barbès, thans als balling in den Haag wonende. Hij heeft een brief van erkentelijkheid aan Victor Hugo geschreven, voor het aandeel dat de dichter aan zijne gratie had genomen, door de vervaardiging van eenige dichtregelen. De heer V. Hugo heeft op dien brief thans ook geantwoord.

•— Uit Amsterdam meent men, dat gedurende de maand September het uitmuntend tooneelgezelschap van den heer de Vries, er enige voorstellingen zal geven in de zaal van den heer van Lier. Die voorstellingen zullen zeker niet weinig geschikt zijn, om den bedroevenden toestand van het tooneel op 't Leidsche plein dubbel te doen uitkomen.

— De heer Grimaud te Kairo heeft een nieuw middel ontdekt om vleesch voor bederf te bewaren, zelfs gedurende het heeste weder. Wanneer het vleesch versch geslagt is, houdt hij het eenige oogenblikken boven eene kleine brandende lamp, gevuld met zijn preparaat. Daardoor, beweert hij, worden de gasstoffen, die zich in het vleesch ontwikkelen, opgeslurpt en de aderen digtgeschroeid, waardoor het voor bederf wordt gevrijwaard. De onkosten zijn zeer gering. Een stuk schapevleesch, op deze wijze bereid, heeft de reis van Kairo naar Engeland gemaakt en werd daar bevonden zoo versch te zijn, als ware het pas geslagt. De heer Grimaud heeft zijn geheim voor 2000 p. st. verkocht.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 30 Julij. 151 El. AP. 8.46. Gev. 8 d.

Zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van gister (Woensdag 30 Julij) is aangenomen de konklusie der kommissie, belast met het onderzoek der geloofsbrieven van den heer Li-ruly, strekkende tot toelating, zullende dit nieuw benoemde lid — blijkens eene door den min. van binnenl. zaken ingezonden missive — tot de afleg-

ging van den eed in handen van Z. M. worden toegelaten, op een, na H.Ds. terugkomst in de residentie, nader door Z. M. te bepalen tijdstip.

Door den Voorz. wordt aan de vergadering medegedeeld, dat door de afdeelingen tot voorzitter benoemd zijn de heeren v. Rijckevorsel, v. Westendorp, v. Swinderen en Cost Jordens; tot ondervoorzitter de heeren Boreel v. Hogelanden, Tonckens, v. Borsinga en Blankenheym en tot rapporteurs o. a. over de wetsontwerpen a. nopens het tarief: de heeren Boreel v. Hogelanden, Hartsen, Sassen en Blankenheym, en b. tot inkoop en amortisatie van nationale schuld: de heeren Bosch v. Drakestein, Tonckens, 't Hooft v. Benthuizen en v. Heeckeren Wassenaar.

Ingekomen zijn eene groote menigte adressen tegen het wetsontwerp nopens het tarief, waaraan der één van Jan Eigenbelang te Amsterdam en van Protectie Freetrader te Maastricht.

Aanstaanden Vrijdag ten twee ure zal de Kamer hare werkzaamheden voortzetten, ter behandeling der wetsontwerpen tot inkoop en amortisatie van nationale schuld, tot naturalisatie van 14 personen en tot wijziging van hoofdst. X der Staatsbegrooting over 1861.

WARSCHAU, 27 Julij.

Nadat sedert de laatste dagen veel spanning geheerscht en onderscheidene arrestatiën waren werkstelligd, schijnt het thans weder rustiger te worden. De grootvorst heeft, om der bevolking een bewijs van zijn vertrouwen te geven, het koninklijk slot in deze stad tot zijn wintervoorblijf gekozen; de voorgenomen herstelling van dit prachtig gebouw moet op 1½ miljoen Poolsche guldens groot zijn, en eerlang zal daarmede begonnen worden. De staat van oorlog wordt overigens weder minder streng gehandhaafd, en bijaldien de tegenwoordige rust mogt voortduren, ziet men zekerheid de opheffing daarvan te gemoet.

MADRID, 25 Julij.

Het besluit tot verkoop der eigendommen van de geestelijkheid op het eiland Cuba, is in de Gaard verschenen; de koopers zullen de betaling over jaren kunnen verdeelen.

De bladen zeggen dat ons kabinet besloten heeft zijne politiek in de Mexik kwestie te wijzigen overeenkomstig de wenschen der Fransche regering. Deze geruchten zijn echter van allen grond ontbloot; de regering blijft goedkeuren wat in Mexiko gebeurd is.

Bij de opening der Kortos zal generaal Prim de beweringen en mededeelingen van den Franschen minister Billault over de Mexik. zaak wederleggen.

TURIJN, 27 Julij.

Naar men verneemt is het gerucht, dat Garibaldi nabij Corneto geland was, daardoor ontstaan, dat drie Ital. kanonneersloepen, die reeds sedert eenige maanden langs de kust kruisen van Civita Vecchia tot Teracina, ditmaal wat verder gegaan en te nabij Corneto gekomen waren, dat wel drie mijlen van de zee verwijderd ligt, maar toch op een hoogte, zoodat men er de voorbijvarende schepen zien kan.

WIEN, 26 Julij.

De nieuwe financiële kom. tot onderzoek van het budget voor 1863 is benoemd.

Uit Triest meldt men dat verscheiden agenten het Servisch woivodschap in Hongarije, alsmede Kroatië en Slavonië, doorkruisen, en benden vrijwilligers verzamelen, met het doel om een inval in Bosnië te doen. Men verzekert dat de Servische regering ten eenenmale vreemd aan deze handelingen is, maar dat zij bij de konfrentatie te Konstantinopel blijft aandringen op de slechting der Turksche vestingen.

BERLIJN, 29 Julij.

Naar men van onderscheidene zijden verneemt, vormt zich in Italië, ten gevolge der duistere politiek van Frankrijk, eene partij, die zich een Europeesch bondgenootschap ten doel stelt en zelfs eenigzins naar de ultra's overheelt.

De Bank- und Handels-Ztg. zegt, dat, voordat ons kabinet overgaat tot het afzonderlijk onderhandelen van het handelsverdrag met Frankrijk, nog pogingen zullen worden gedaan om zich te verstaan met die staten van het tolverbond, welke nog bezwaren hebben.

Te Hamburg is in 1861 ingevoerd voor eene waarde van 613 miljoen mark banco, terwijl in 1853 de waarde van den invoer nog slechts 372 miljoen bedroeg.

LONDEN, 29 Julij.

In de zitting van het Hoogerhuis, van 28 Julij, interpelleerde graaf Grey de regering over de magtiging aan de Britsche officieren verleend om dienst te nemen in het Chinese leger, waarin hij eene schending der nationaliteit zag.

De hertog van Somerset antwoordde daarop hoofdzakelijk, dat daar de Taipings het verdrag hadden geschonden van zich op minstens 34 mijlen afstands van Shanghai te houden, het goevernement had moeten kiezen tusschen het verlaten van China en het verleen van hulp aan de Chinese regering, en natuurlijk tot dit laatste besloten had.

Graaf Russell voegde daar nog bij, dat de Chinese regering de traktaten trouw nakwam, maar bij de Taipings daarentegen de handel en de eigendommen der Europeanen niet veilig waren, daar zij, toen zij meester waren van Ningpo, zelfs gewel-

gerd hadden eene overeenkomst daaromtrent aan te gaan. Bovendien, de regering had wel besloten niet te interveniëren tegen de opstandelingen in het binnenland, maar moest toch hun, die zich in 't vertrouwen op de traktaten in de havens gevestigd hadden, bescherming verleenen.

Graaf Grey was met die opheldering niet tevreden. en bleef op overlegging der stukken aandringen. Deze motie werd aangenomen.

In 't Lagerhuis werd diezelfde zaak ter sprake gebracht door sir *Elphinstone*, die van gevoelen was, dat de regering eindelijk tot eené bepaalde politiek in China komen moest, en in de eerste plaats eene positie aan de Yantse-Kiang moest innemen om van daar de Taipings te verdrijven. Lord R. Cecil en de heer *Fitzgerald* waren daartegen, en hoopen dat het goevernement zich van elke interventie zou onthouden. Lord *Palmerston* verwonderde zich dat dezelfde oppositie die zoo ijverig partij trok tegen de Italiaansche bevolking, nu de Chineesche opstandelingen zoo zeer in bescherming nam. — Het Britsche goevernement stelde zich echter alleen ten doel, den Britschen handel tegen de Taipings te beschermen. De heer *Seymour* vroeg later of het der regering bekend was, dat, met toestemming der Portugesche regering, negers onder den naam van vrije negers, uit St. Paulo de Loanda naar het eiland St. Thomas werden uitgevoerd, en of zij dit niet als vermomde slavenhandel beschouwde. — Lord *Palmerston* stemde dit met ronde woorden toe, maar verklaarde daarbij, dat de regering reeds vertoogen dienaangaande bij het Portugesche goevernement had ingediend. — De stukken betreffende dit feit kon hij nu nog niet overleggen maar zou dat later doen.

De prins van Oranje heeft de groote revue te Aldershot op den 28. bijgewoond en daarna met den hertog van Cambridge eenige bezoeken afgelegd bij voornamelyke personen.

Voor de vreemde werklieden, die de tentoonstelling komen bezoeken, worden zooveel mogelijk geriefelijkheden bereid; men zal zelfs voor hen feestten torigten.

De koningin heeft 2000 p. st. gezonden aan de kommissie tot ondersteuning der werklieden die door de katoenkrisis lijden.

Te Woolwich is een artillerist als deserteur gestraft door hem, op den buik liggende, met water en zand op den naakten rug te boenen, eene straf die tot schande der beschaving in Engeland strekt.

Boven de omnibussen langs de hekken ziet men tegenwoordig aanplakbiljetten, waardoor de wagens eene waanstallige hoogte bekomen; de politie keurt dit af, waaruit een strijd is ontstaan, die nog niet is beslist.

Uit Amerika meldt men, dat de goedkeuring der konfiskatielwet door pres. *Lincoln* velen heeft verwonderd. Hij heeft er evenwel eenige belangrijke additionele bepalingen bijgevoegd, o. a. dat de wet van geen toepassing zal zijn op handelingen der rebellen, die voor hare aanneming zijn gepleegd, en voorts dat de konfiskatie alleen van kracht zou zijn gedurende het leven der overtreders. Een ander belangrijk bericht is, dat het kongres de militie-bill heeft goedgekeurd, waarbij de pres. de magt verkrijgt om negers voor het kamp of voor militaire en maritieme dienst te bezigen. Gelijk men weet, worden niet alleen de als zoodanig gebezigde negers, maar ook hunne vrouwen en kinderen voor altijd vrij verklaard. — Ook het leger is niet werkeloos, ofschoon er nader niets beslissends is voorgevallen.

Het kongres is 17 Julij gescheiden. Gedurende de zittingen is 800,000,000 dollars toegestaan, waaronder 500,000,000 voor het leger en 100,000,000 voor de vloot.

PARIS, 29 Julij.

Men houdt hier in de officiële kringen vol, dat *Garibaldi* plan heeft tot eene expeditie. Men zegt zelfs, dat hij reeds vijf schepen gehuurd heeft. Men is zeer boos over de uetigheid, waarmee hij zich over den keizer heeft uitgelaten.

Het bevestigt zich, dat Fransche en Italiaansche schepen in de Ital. waters kruisen, om *Garibaldi*'sche ondernemingen te keer te gaan. Men zegt, dat te Napels druk in het geheim geworven wordt, voor zoodanige onderneming.

Uit Mexico meldt men langs onderscheidene wegen de volgende bijzonderheden: »Den 11 Junij heeft *Carbalzal* nabij Vera-Cruz een Fransch konvooi verbrand. Een ander konvooi heeft *Marquez* slechts gedeeltelijk kunnen aanbrengen, daar een groot gedeelte, waaronder ook de dépêches voor de *Lo-rencez*, in handen der Mexicanen vielen. Den 14. heeft de heldhaftige aanval van twee bataljons van het 99. plaats gehad, op het duchtig versterkte berg-vlak *Borrigo*, dat zij langs bijna ontoegankelijke paden bestormden, om er daarna 6000 Mexicanen van te verdrijven, vier kanonnen te nemen en 500 man gevangen te nemen. — Volgens een ander bericht en ook naar het officiële rapport van *Ortega*, lagen de Mexicanen te slapen toen zij werden aangevallen en zijn slechts 200 man gevangen genomen. — Het gevolg van deze overwinning was, dat den volgenden morgen de, door *Zaragoza* bezette stelling in de rigting van Puebla ontruimd was. De soldaten van *Marquez*, die aan het gevecht op een ander punt, n.l. tot afwering van den aanval

des vijands op Orizaba hadden deelgenomen, hebben zich dadelijk verstrooid, omdat zij uit gebrek aan voorraad geen eten kregen. — *Almonte* bevindt zich met zijne kliek nog in het Fransche kamp; hij durft echter niet uitgaan, want dan wordt hij en door de Mexicanen en door de Franschen beschiet. Niemand heeft zich vóór hem verklaard; integendeel, ieder protesteert tegen hem en zijn plan, en sluit zich aan de konstitutionnele regering aan. Zelfs een groot deel der geestelijkheid protesteert tegen zijne plannen en de Fransche interventie. Overal waar de reactie zich vertoont, niet beschermd door onze wapenen, wordt zij dadelijk ten onder gebracht, zonder veel onslag of eenige wanorde. De ingezetenen van *Alvarado*, die door eene stoomboot zouden worden overreed *Almonte*'s zijde te kiezen, hebben hunne stad verlaten, voor deze kwam. De expeditie begaf zich nu naar *Facotalpan*, doch daar teekenden de ingezetenen eene verklaring, dat zij met *Almonte* en zijne plannen niets te doen wilden hebben. Men wilde hen dwingen, doch zij beantwoordden geweld met geweld, en de boot werd genoodzaakt terug te keeren. Een tweede expeditie liep nog veel slechter af. — Ook voor de Franschen blijkt duidelijk, dat geen sympathie bestaat, en ook alle Indianen zijn tegen hen gewapend. Niemand wil hun inlichtingen geven of dienen, zelfs niet voor veel geld. De bewoners van Orizaba beginnen ons gezelschap hartelijk moede te worden.

Onder onze troep en in Mexico heerscht eene aan het land eigene huidziekte — *el pinto* — die zeer veel zorg en oppassing eischt.

Men zegt, dat de nieuwe Spaansche gezant bij ons hof tot instructiën heeft, met instandhouding van het gunstig oordeel der Spaansche regering over het gedrag van generaal *Prim* te trachten, een einde te maken aan de koelheid in de betrekkingen tusschen beide landen heerschende, en, nadat de Fransche wapenen zich voldoening zullen hebben verschaft, pogingen te doen om met de Mex. republiek onder *Juarez* onderhandelingen te doen aanknopen op den grondslag van het verdrag van Londen.

Volgens de *Patrie* bedraagt de schadevergoeding voor oorlogskosten, door de Annamitische regering aan Frankrijk te voldoen, 21 miljoen, en aan Spanje 3 miljoen fr. Die som zal in tien jaren voldaan worden. Drie havens van het rijk zullen voor den Franschen handel worden geopend. De Fransche en Spaansche zendelingen van de R. Katholieke godsdienst zullen in Annam op denzelfden voet behandeld en geëerbiedigd worden als de onderdanen der regering. De laatste verbindt zich voorts, geen grondgebied aan een anderen staat te zullen afstaan, zonder dat Frankrijk dit heeft goedgekeurd. De drie westelijke provincien van *Beneden Cochinchina* zullen door een onderkoning bestuurd worden, die er geen troepen zal toelaten, zonder toestemming der Fransche regering.

Men berigt dat de koning van Württemberg door zijn gezant alhier aan de regering een memorie heeft doen toekomen, waarin hij verklaart dat het Duitsch-Fransch handelstraktaat althans in Zuid-Duitschland op onoverwinnelijke zwaarigheden stuit, en beweert dat het voorstel van Oostenrijk om lid van het Tolverbond te worden, aan Frankrijk de mogelijkheid verschaft, voor zijne nijverheid nieuwe markten te vinden in de uitgestrekte landen van de Noord- en Oostzeekusten tot de grenzen van het Turksche rijk, daar zoodra Oostenrijk in het Tolverbond zal zijn opgenomen, 't zeer bereid is met Frankrijk en Engeland handelstraktaten te sluiten; de groote Tolverbond-Staten zouden zulk eene toelating van geheel Duitschland met inbegrip van Oostenrijk veel liever verlangen, dan eene aansluiting bij het Pruisisch-Fransch traktaat zooals dit thans is vastgesteld, zoodat Frankrijk, wanneer hij dit traktaat ratificeert, zich blootstelt aan het gevaar het beoogde doel niet te bereiken.

Men leest in de *Patrie*, dat, naar verzekerd wordt in de tweede konferentie te Konstantinopel, onderscheidene vertegenwoordigers der groote mogendheden, alvorens tot de behandeling der detail-kwestiën over te gaan, de algemeene inzichten hunner regeringen hebben doen kennen. Zoo zou de Eng. gezant verklaard hebben, dat zijn kabinet bepaaldijk beoogt, de handhaving der onschendbaarheid van het Turksche rijk, en dat zelfs de belangen der aan de Porte onderworpen christen-bevolkingen z. i. aan dit hooldbelang ondergeschikt zijn. Door den Franschen gezant moet eene geheel tegenovergestelde verklaring zijn afgelegd, zeggende dat hij juist de bescherming der belangen van de Ooster-sche christenen, het hoofdpunt der zorg van de regering des keizers uitmaakt. De Oostenr. gezant sloot zich, hoewel in minder bepaalde bewoordingen, aan de verklaring van sir *Henry Bulwer* aan, en de Russische gezant liet zich natuurlijk uit in den geest van den heer *de Moustier*. De vertegenwoordiger der Porte gaf te verstaan, dat zijne regering, zonder iets op te offeren van de beginselen waarop de onschendbaarheid des rijks rust, zich steeds genegen zou betoonen, van haar verzoeningsgeest bewijzen te geven.

Er heeft een incident van eenige beteekenis plaats gehad tusschen het Turksche goevernement en Frankrijk. Eenigen tijd geleden had *Omer Pacha* door zijn soldaten een r. katholieken zendeling in hechtenis doen nemen, die te Skutari woonde en die verdacht werd van de bevolking van Albanië tot verzet tegen

de Turksche overheid aan te moedigen. De konsul van Frankrijk had zich, bij het vernemen van dit feit, terstond met de zaak bemoeid, pater *Gaspard* (zoo heet de zendeling) aan de handen der soldaten ontrukkt en hem naar het konsulaat overgebracht. Eenige dagen na dit voorstel werd er een nieuwe goeverneur van Skutari benoemd en deze gaf aan den Franschen konsul te kennen, dat hij geen betrekkingen met hem kon onderhouden, zoolang pater *Gaspard* niet uitgeleverd was. De Fransche konsul volhardde niet jalleen in de weigering, maar haalde terstond zijn vlag in en droeg de bescherming van zijn landgenooten aan den Italiaanschen konsul op. De priester, die de oorzaak van dit alles was geweest, heeft, naar men zegt, een toevlugt buiten het land gevonden.

De *Constitutionnel* deelt mede, dat de shah van Perzië zijn oudsten zoon, prins *Musaffir-Uddin-Mirza*, heeft benoemd tot troonopvolger. Er zijn te dier gelegenheid in geheel Perzië prachtige feesten gevierd.

Den vrienden van degelijke historische litteratuur zal het aangenaam zijn te vernemen, dat den heer *Thiers* aanbiedingen zijn gedaan om zijne *geschiedenis van het keiserryk* te vervolgen met een *geschiedenis der Restauratie*, en dat hij hoogst vermoedelijk hiertoe zal overgaan.

In eene gemeente nabij Rijssel stierf onlangs een meisje, in den ochtend van den dag, waarop zij zou in het huwelijk treden. Dit gebeurde Woensdag, en de Zondag daaraanvolgende werden de eerste geboden afgekondigd van hare moeder, die veertien dagen later in den echt trad met den man, dien hare dochter zou hebben gehuwd indien zij eenige uren langer had geleefd.

BRUSSEL, 30 Julij.

Het handelsverdrag met Engeland wordt, behalve te Gend, meest overal gunstig opgenomen. Vooral acht men het van belang dat de zaak van de kapitalisatie van den Scheldetol is geregeld. De mogendheden, die het beginsel van den afkoop reeds hebben aangenomen, zijn thans: de Nederlanden, Engeland, de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, Brazilië, Rusland, Italië, Griekenland en Turkije. De toetreding van Pruisen is zoo goed als reeds verkregen, en wat Frankrijk betreft, het heeft laten doorschemeren, dat het zich niet van Engeland zal afzonderen. Nederland maakt wel is waar nog wel eenige bezwaren, maar men hoopt, dat die wel zullen kunnen worden uit den weg geruimd.

Het nieuw benoemde senaatslid van Antwerpen v. d. *Berghe*, op wien slechts 37 st. werden uitgebracht door de duizende kiezers, heeft zijn ontslag genomen. Antwerpen zal dus eene nieuwe keuze moeten doen.

Men zal zich de polemiek herinneren, die in het vorige jaar is gevoerd over de verandering van onze artillerie. Deze hervorming is nu tot stand gekomen en ik ben in staat geweest om mij eenige officiële inlichtingen omtrent de resultaten te verschaffen. Men heeft met 4 en 6 ponders proeven genomen. Op 400 el afstand raakten alle schoten eene schijf van een vierkante el grootte; op 800 el had hetzelfde plaats op een van twee el breedte en 2 el hoogte; op 1800 el afstand misten van de 12 schoten slechts 2 het wit en op 2000 el waren van de 100 schoten 37 raak. Oude gegoten twaalfponders, naar het nieuwe systeem veranderd, hebben waarlijk fabelachtige resultaten opgeleverd; zoo misten op een afstand van 4000 el slechts 7 schoten op de 15. Over eenigen tijd zullen er proeven genomen worden met stukken van een kaliber, dat zwaar genoeg is, om de ijzeren platen van de gepantserde schepen te kunnen doorboren.

In de zitting van den kriegsraad te Antwerpen op Maandag, werd *Marest*, soldaat bij het regiment der karabiniers, beschuldigd van met wapenen en bagage tot den vijand te zijn gedeserteerd. Hij is te Gent geboren, 50 jaren oud en geruimen tijd in dienst van Neêrl.-Indië geweest, waartoe hij zich in 1835 verbonden had. Op dit tijdstip lag *Marest* aan de Nederl. grenzen, op het fort *Haze-gras*, nabij Bugge in garnizoen. Hem werd bevolen, deel van eene patrouille uit te maken, onder het bevel van eenen korporaal, die de soldaten opzettelijk naar Hollandsch grondgebied bragt, waar zij door de Hollandsche patrouilles werden gegrepen en gedwongen de wapenen nêr te leggen.

Marest nam dienst voor Neêrl. Indië en heeft zich daar door zijn oppassend gedrag en goede dienst onderscheiden. Thans was hij naar zijn vaderland teruggekeerd met twee militaire medailles en de beste getuigschriften voorzien; daarenboven werd hem een pensioen van f 300 toegekend.

De auditeur-militair konkludeerde tot 10 jaren kruiswa, en straf. De kriegsraad heeft hem echter vrijgesproken.

Onder de werklieden aan de steenkolenmijnen bij Mons zijn eenige ongeregelde voorvallen, ten gevolge van een vermindering van daggeld van 1,25 fr. in de voornaamste in exploitatie zijnde mijnen van het kanton Jemmapes. Er is terstond een afdeling gendarmerie gezonden, om de orde te herstellen.

ADVERTENTIEN

Getrouwd: A. BASTIAANSE, met G. B. T. KIEFFER. Utrecht, 30 Julij 1862. Algemeene Kennisgeving.

Heden overleed plotseling tot bittere droefheid van mij en mijne kinderen, mijne geliefde echtgenoot J. HEYL, in den ouderdom van bijna 74 jaren. Utrecht, 28 Julij 1862. Wed. J. A. HEYL, VAN SPANJE. Eenige en algemeene kennisgeving.

De ondergeteekende betuigt haren hartelijken dank voor de menigvuldige deelneming, ondervonden gedurende de ziekte en het overlijden van haren echtgenoot, in leven concierge aan 't stadhuis. Wed. H. DE GRAAFF, STEGEMAN.

Socieleit Unilas te Zeyst.
Groot Militair Harmonie Concert,
op Zaterdag den 2 Augustus,
door het **Musiekkorps der Id. Schutterij van Utrecht**, onder directie van den Heer **COENEN**.
No. 3 van het Abonnement.
PROGRAMMA.

No. 1. Feestmarsch	Böhme.
2. Overture Yelva	Reissiger.
3. Fantaisie Concertante	Clement.
4. Sorgerbrecher Walzer	Strauss.
5. Potpourri Martha	Kühner.
6. Finale de Lucia di Lammermoor	Donizetti.
7. Overture Zampa	Herold.
8. Intermezze	Verhulst.
9. Duet et Finale de l'Opera Lucetia Borgia	Donizetti.
10. Vive la Joie, Polka	Stasny.
11. Overture Stradella	Flottow.
12. Finale.	

Entrée per persoon f 0,75.
Aanvang 7½ ure.
PS. Bij gunstig weder zal de Tuin prachtig geillumineerd zijn.

Verkoop van Boomvruchten te Breukelen.
Op Vrijdag den 8. Augustus 1862, des namiddags ten 5 ure, zal men in het Logement **het Statewapen**, ten overstaan van den Notaris **N. FRANÇOIS SNEL** aldaar, in het openbaar verkoopen: **De VRUCHTEN uit eenige Boomgaarden**, gelegen onder Breukelen Nieuwrode, Breukelen St. Pieters, Ruwiel, Vinkeveen en Luenen.

Verkoop eener Hofstede.

De Notaris **VAN HEIJST**, te Wijk bij Duurstede, zal, op Donderdag, den 28. Augustus 1862, na den middag ten vijf ure, ten huize van **P. van Ingen**, te Houten, verkoopen:

Eene **HOFSTEDE**, bestaande in een hecht sterk Huis met Schuur en vijfroedige Berg, Tuin, beste Vruchtdragende Boomgaard, Bouw- en uitmuntend uiterwaards Weiland, te zamen groot zeven Bunders, 82 Roeden, 90 Ellen, staande en gelegen onder Houten, in 't Goij, aan den Lekdijk en Utrechtsche afweg, kadaster sectie C. no. 410 tot en met 415, en 417 tot en met 432.

Met uitzondering der Boomvruchten welke ten voordeele des eigenaars zijn, en waarvan de Kersen de laatste twaalf jaren, gemiddeld f 270,— per jaar hebben opgebracht, is het overige verhuurd tot 1 Januarij en 30 April 1864, voor f 474,— in het jaar.

Eerst in drie perceelen en daarna in massa. Onderrigt ten kantore van den Notaris **VAN HEIJST**, alwaar de daartoe betrekkelijke stukken ter inzage liggen.

Spécialité de chemises sur mesure
de la maison **HUBERT FRÈRES**, rue **St. Honoré** à Paris.

De ondergeteekende heeft de eer zijne geachte begunstigers te verwittigen, dat hij voortgaat, met het opnemen van bestellingen in **ONDERGOEDEREN**, op maat vervaardigd, alsmede **UITRUSTINGEN** voor Oost- en West-Indië:

Maddapoliam Overhemden, per halfdozijn - 12 en hooger
Idem idem met linnen genaaide borsten, per halfdozijn - 18
Geheel linnen idem met linnen genaaide borsten, per half dozijn - 30

Servetsteeg No. 285. L. MURKENS.

Door **S. E. VAN NOOTEN** te Schoonhoven is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

GRIEKSCH WOORDENBOEK
VOOR
SCHOOLGEBRUIK.
NAAR DE WERKEN VAN
SCHENKL, BENSELER, PAPE EN JACOBITZ,
VRIJ BEWERKT DOOR
D. E. MEHLER.
Eerste deel **A—K.** 700 bladz., roijaal 8vo in twee kolommen.
Prijs f 4,50.
Het 2de deel, waarmede dit werk compleet is, is ter perse.

Met 1°. September a. s. bestaat er voor f 300.— 's jaars gelegenheid tot **inwoning** met **kost en vrije kamer** voor een jong Mensch van 18 à 20 jaar. Adres franco lett. A. B., bij den Boekh. **J. J. H. KEMMER.**

BONN, 10 Oct. 1861.
Waarde Heer van **LIPP!**
Ik ben altijd een zeer bepaalde Vriend van uw voortreffelijke praeparaat, ja ik chat het thans met bijzondere voldoening, daar ik hetzelfde voortdurend aanwend en mij volkomen van zijne ligte verteerbaarheid en van de volmaaktheid overtuigd heb, waarmede het in de sappen overgaat, zich daardoor hoogst gunstig onderscheidende van de meeste soortgelijke middelen.
Ued. de verzekering gevende, dat ik uwen **Staalwijn** steeds uit innige overtuiging aanbevelen zal, verblijf ik, enz.
Dr. **KILIAN**,
Geheim Med. Raad en Prof. aan de Hoogeschool.

DE STAALWIJN
VAN DEN
Apotheker **G. VAN LIPP**, te **KLEEF**,
bekleedt onder de Staalmiddelen eene eerste plaats, ver-eenigende in zich de opwekkende eigenschap van den Wijn met de versterkende van het Lijzer.
Deze **Staalwijn** wordt met het beste gevolg gebruikt in alle ziekten, die eene verbetering van het bloed en eene versterking van de zenuwen vereischen, bij zenuwzwakte met alle daarbij voorkomende ziekte-verschijnselen, bij ziekelijke aandoeningen van het hoofd en ruggemerg, ter bestrijding van zoo vele uit zwakte voorkomende **Onderbuikswalen**, en is bijkans onmisbaar in vele ziekten der kinderen. Daarbij is de Lipp'sche **Staalwijn** zeer aangenaam van smaak en uitmuntend geschikt voor een langdurig gebruik, daar zelfs de zwakste magen denzelven bijzonder goed verdragen kunnen.
De Flacon met gebruiksaanwijzing kost f 1.25 en is te onthieden door de Hoofdagenten **F. von WINDHEIM** en Co. Amsterdam, verkoophuis. Hilversum, Andr. de Wit.
T. Uhlenbroek Choorstr. Kuilenburg, J. v. Hondius.
T. Uhlenbroek O. Gracht Loenen a/d Vecht, Wed. bij de Hamburgerbrug. Mulder.
L. J. R. Bosch Lijnmarkt. Vianen, B. Swaving.
P. J. Huinck Wijk bij Duurst., Wed. C. Zorn.
Amersfoort A. H. v. Ruiven. IJsselstein, J. Groenhoff.
M. Steijreiff. Zeist, C. G. Adlung.
Baarn, E. v. Dapperen. En in de bekende dépôts in de andere steden.
Gez. Petersen Nobbe.

GEHUWD.	
23 A. A. Booy v. Campen en M. C. Booy	Leijden.
24 P. Blaauw en C. F. Goldenberg.	Deventer.
25 W. A. J. Bake en M. A. v. Hall.	Groningen.
26 S. Goldenberg en A. Menalda v. Schouwenburg.	Deventer.
27 Dr. H. J. Helderman en P. Meyroos.	Enkhuizen.
28 T. G. Jukkeneke en F. D. Oostmeijer.	Zaandam.
29 H. J. S. v. der Sloot en N. C. G. v. Roijen.	Gouda.
30 A. v. Slooten en J. W. Verwijs.	Deventer.
31 F. G. L. Weijerman en J. W. v. Loon.	Amsterdam.
BEVALLEN.	
26 C. G. Beijen geb. Scherius, d.	's Hage.
27 F. L. W. Borchers geb. v. Boek, z.	Amsterdam.
28 M. J. H. Borghols H. geb. Borgée, d.	"
29 G. C. M. J. C. Dufour geb. Bosch van Rosenthal, z.	Gorinchem.
30 A. M. E. F. Pittlinger geb. de Jonge v. Zwijnsbergen, z.	Breda.
31 A. E. Hoogvliet geb. Kist, z.	Monnickend.
32 J. E. de Jonge geb. Blom, z.	Middelburg.
33 E. J. Kiers geb. v. der Mark, d.	Steenwijk.
34 H. S. Meijer geb. Maas Geesteranus, d.	's Bosch.
35 C. W. Methorst geb. Steinbuch, z.	Amersfoort.
36 E. H. Rietberg geb. Tieleman, d.	Zwolle.
37 E. H. G. Scholten geb. Scholl Engberts, z.	Almelo.
38 J. C. Schot geb. Schoon, z.	Amsterdam.
39 C. Terwindt geb. v. der Sandt, z. en d.	Aruhem.
40 T. A. Veeren geb. Hamaker, z.	Lienden.
OVERLEDEN.	
25 Wed. C. T. Böhme geb. Botticher, 94 j.	Ze enaar.
26 E. Nijndijk, d., 27 j.	Rotterdam.
27 Meij. C. Cats, 73 j.	Amsterdam.
28 H. C. Fuhri, z., 5 j.	Rotterdam.
29 H. G. Gerritzen, d., 14 j.	Arnhem.
30 W. C. Hasselo geb. Groub, 31 j.	Zutphen.
31 H. Halberstadt, d., 24 j.	Rotterdam.
32 Johs v. Houtum, 50 j.	Arnhem.
33 J. M. Hecker geb. Warren, 72 j.	Groningen.
34 Wed. S. M. ter Kuile geb. Lemker, 71 j.	Enschede.
35 K. J. R. List, 33 j.	Wageningen.
36 Mr. F. S. Op ten Noort, 57 j.	Arnhem.
37 J. Soeteman Bzn., 73 j.	's Hage.
38 J. M. Stok geb. Vissers.	Amsterdam.
39 H. G. Steinmeijer geb. Stockers, 72 j.	Arnhem.
40 J. v. der Sluis, 78 j.	Heerenveen.
41 A. v. de Vijzel. Gz., 27 j.	Amsterdam.
42 H. Windelberg, 22 j.	Zaandam.
43 M. Weber, 48 j.	Haarlem.

VERLOREN!
In den avond van den 29. Julij, gaande het midden der stad, eene rekening, inhoudende een **Bankbiljet**, waarvan het nummer bekend groot f 40,—. De eerlijke vinder, hetzelfde aan bureau dezer Courant bezorgende, zal goed betaald worden.

Eene **JUFVROUW** van fatsoenlijke familie, 27 jaar oud, door familie-omstandigheden eene trekking zoekende, zag zich gaarne geplaatst als Huishoudster, Jufvrouw van gezelschap, ook verzorging van kleine kinderen, of wel ter opzigt sing eener zieke dame; tot het laatste zou zij zonder genegen zijn. Men gelieve zich te adresseren met brieven franko, onder de letter **N.** aan 't bureau der Utrechtsche Courant.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 30 Julij.

Tarwe en Rogge onveranderd; 129 pd. b. Pool. 128 pd. dito f 355; 129 pd. dito f 360; Fries. 2400 kilo. Rogge 128 pd Amerik. f 225 per 2100 123 pd. Pruiss. f 235; 121 pd. Petersb. f 239; op ring iets lager; Julij f 196; Oct. f 199, f 200, 201; f 202. Overige artikelen zonder handel. Kool. f 12 en op levering f 3 lager.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (Zonnemeter)

Julij	Wind-richt.	Windkr.	Barom.	Therm.	Afwijk.	Vocht.	Gr. reg.	Opmerking.
			N. u.	° C.	d. Temp.	°		
30	2 nno.	0.5	762.70	62.1	- 8.3	0.64	0.1	Betrokken.
31	10 nw.	0.5	64.51	56.3	- 4.9	0.86	0.	Bewolkt.
31	8 zzw.	1.0	65.17	66.0	- 0.4	0.60	0.	Helder.

30 Julij, smorg. Barometerafwijkingen in afdalende Hartl. + 9.4, Falm. + 7.9, Plym. + 5.6, Br. + 5.4 Utr. + 2.5, Hav. - 1.5 en Par. - 0.28. Grootste Hartle. ool 12.2 mm. boven Parijs.

Prijzen der Effekten.

AMSTERDAM 30 Julij 1862.

Nederland.				
Werkel. Schuld	2½ pCt.	63½	63½	
"	3	76	76½	
"	4	99½	99½	
Amortisatie-Sindikaat.	3½	92½	93	
Aand. Handel.	4½	135½	135½	
Leening	4½	101½		
Aand. Rijn-Spoorw.	4½	106½		
Rijn-Spoorweg 2e L.	4½	101½		
Spanje.				
Obligatiën	2	44½	44½	44½
"	Binnenl.	48½	48½	48½
Amortisable Schuld	3	19	19½	
Portugal.				
Obligatiën	3	45½	45½	45½
Obligatiën 1856/60	3	44½	45	
Rusland.				
Oblig. Hope & Comp.	5	101½		
Oblig. 1828/29	5	100½		
Cert. 1840	4	73½		
Orig. 20, 30, 40 L.	4	73½		
Oblig. 5de Serie.	5	81		
"	6de Serie 1855	89½	89½	
"	te Londen 1859	58½		
"	bij H. & Co. 1860	58½		
Inschrijv. in Assig.	6	52½		
Certifik. van Assig.	6	53	53½	
Pruissen.				
Obligatiën	5	105		
Oostenrijk.				
Oblig. bij Goll & Comp.	4	49½	50	52½
Oblig. Metalliek	5	52½	53	57½
"	Metalliek	2½	27½	27½
"	Rente Amst.	5	75½	61½
"	Nat. 1854	5	61½	61½
Bankaktiën		749		
Aandelen 1854		218		
"	1860	434½	435	
Brazilie.				
Geldleening 1860	4½	90		
Amerika.				
Venezuela Obligatiën	3	26½	27½	27½
Obligatiën	1½	12½	12½	12½
Gren. Obligatiën	4½	16½		
Mexiko Obligatiën	3	27½		79½
N. Am. Obl. C. B.	7	79½	79½	79½
Russ. Sprw. volg. 191½				
Oost. Sp. 131; Braai. 152				
Oost. Aand 1839				

Snelpersdruk van **L. E. BOSCH EN ZON.**

Gemeente Raad van Utrecht.

Zitting van Donderdag 24 Julij.

Voorzitter *mr. N. P. J. Kien.*

Tegenwoordig zijn 21 leden, afwezig de heeren *v. Boetselaer, Trip, de Graaf, Melelerkamp, Martens, v. Dielen, Kol en Jongeneel.*

is ingekomen:

eene missive van Ged. St. mededeelende de goedkeuring van het besluit, waarbij op nieuw is vastgesteld het tarief voor het heffen van keurloonen van vleesch en visch;

eene missive alsvoren, houdende goedkeuring van een raadsbesluit tot af- en overschrijving van volgn. 129 en volgn. 68 der begrooting van 1861;

twee missive alsvoren, houdende goedkeuring van raadsbesluiten tot openbaren verkoop voor afbraak van huizen in de Kroonpoort en der rekening en verantwoording van den schuttersraad over 1861, — alles voor kennisgeving.

Wordt ter tafel gebracht:

de rekening van ontvangsten en uitgaven over 1861. — In handen eener komm. bestaande uit de heeren *Boer, v. Veersen, v. Doorn, Koene en Roijaards;*

eene mededeeling betreffende het in stand houden der bank van leening; — ter sekr.;

eene voordragt betreffende het rekest van den heer *Reede*, tot het bekomen van grond in erfpacht tot het bouwen eener villa, — alsv.;

de begrooting der gezondheidskomm. voor 1863, — besloten aan te houden tot de behandeling der gemeente-begrooting.

Zijn nog ingekomen:

twee rekesten van *A. Gijbertz en C. v. Dijk*, houdende verzoek te worden benoemd tot ontvanger der gasregten, — ter sekr.;

eene brochure getiteld „drank, politie en gemeente-bestuur”; — besloten in het archief te deponeren.

Wordt door de komm. benoemd voor de zaak van het ziekenhuis rapport uitgebragt, waarvan de konklusie strekt, geen der tot dusver geopperde plannen te volgen, maar overeenkomstig een door haar geopperd plan een nieuw ziekenhuis te bouwen voor 270 bedden, geraamd op f 300,000. — ter sekretarie.

Zonder hoofdlijke omvraag wordt aangenomen eene voordragt tot ruiling van grond aan de Biltstraat met *J. Veenendaal*.

Wordt daarna benoemd tot ontvanger der gasregten *G. J. E. Mulder* en tot adjuvant-havenmeester *E. W. Pul.*

Aan de orde is de voordragt tot pensionering van den knecht op de gemeente-begraafplaats *L. van den Berg*.

De heer *v. Doorn* meent, dat dit pensioen, na slechts 30 jaren dienst meer dan de helft bedragende van het genoten traktement, niet overeenkomt met de gewone wijze van pensioneren. Zoolang geen vaste bepalingen ten deze bestaan, dunkt Spr., dat men het niet op dien voet moest toestaan.

De *Voorz.* zegt, dat de komm. van financiën zich bezig houdt met eene verordening tot regeling der pensioenen te ontwerpen, die echter hare eigenaardige bezwaren heeft. Zoolang deze echter nog niet bestaat moet elke zaak afzonderlijk geregeld worden. Hier geldt het iemand die lang en ijverig gediend heeft en over wien men steeds tevreden was; Spr. acht f 150 pensioen daarom niet te veel.

De heer *de Muralt* merkt aan, dat ja, voor het traktement van f 4's weeks het pensioen hoog mag voorkomen, maar dat dit toch niet het geval is als men bedenkt, dat het traktement met de emolumenten wel zeven à acht gulden s'weeks bedroeg. Wilde men den maatstaf door den heer *van Doorn* gebezigd streng toepassen, dan zou men b. v. een keurmeester na veertigjarigen dienst geen cent pensioen kunnen geven, daar hij geen traktement uit stads kas maar alleen de keurloonen genoten heeft.

De voordragt wordt met 17 stemmen tegen die der heer *Schuurman, Koene, v. Doorn en Bisdom* aangenomen.

De *Voorz.* deelt mede, dat op zijn verzoek de regtskundige komm. zich met het onderzoek der kwestie van de benoeming der onderwijzeressen in de vrouwelijke handwerken heeft bezig gehouden.

Door die komm. wordt een rapport uitgebragt, waarvan de konklusie luidt, dat de meerderheid oordeelt, dat de benoeming niet behoort te geschieden overeenkomstig art. 22 der wet op het onderwijs, maar op de wijze bepaald bij art. 145 der gemeentewet, waarom zij B. en W. adviseert, dien overeenkomstig eene andere wijze van benoeming voor te dragen.

De heer *Boer* zegt, dat uit dit voorstel zou volgen dat, zoolang de raad geene verordening heeft vastgesteld, waarbij de benoeming van die personen wordt opgedragen aan anderen, hij zelf direktelijk de keus zou moeten doen. Spr. zou meenen, dat het welligt met het oog op de reeds aanbevolen personen geen groote moeilijkheid zou opleveren in

deze dadelijk over te gaan tot de benoeming, hetgeen hij zeer zou wenschen in het belang der zaak. Spr. is het eens met de beschouwingen van de meerderheid der komm., maar wil geenszins ontveinzen, dat ook voor het gevoelen der minderheid veel kan gezegd worden. De zaak is van dien aard, dat zij tot uitvoerige discussiën kan leiden en hij zou zeer vreezen, dat de behandeling der juridische kwestie in deze het belang der zaak wel eens uit het oog zou kunnen doen verliezen. Dit belang eischt, dat men zonder verder uitstel tot de benoeming overga. De regeling van het onderwijs in de vrouwelijke handwerken is reeds meer dan een jaar hangende; de vakantie loopt ten einde, en vele ouders en onderwijzers zien met verlangen uit naar de invoering van dat onderwijs. Spr. gelooft, dat sommige scholen, wanneer het haar langer onthouden wierd, blijken zouden al te zeer achter te staan bij andere inrigtingen hier ter stede, waar het reeds geruimen tijd met goed gevolg wordt gegeven.

De heer *v. Nooten* stelt voor, dat de benoeming worde opgedragen aan B. en W. Het geldt toch hier geen ambtenaren van de stedelijke administratie, die benoemd moeten worden door het gemeentebestuur, maar eene mindere betrekking bij het lager onderwijs, die telkens vernieuwd kan worden. B. en W. zijn het best op de hoogte om over de meerdere of mindere geschiktheid te beslissen.

De *Voorz.* gelooft, dat de vraag zal zijn, of de verg. zich kan vereenigen met het voorstel der meerderheid van de komm. Is dat beslist, dan zal Spr. in overweging geven, of de raad zelf van de bevoegdheid wenscht gebruik te maken of het over te laten aan B. en W.

De heer *v. Lier* behoort tot de minderheid der komm. Hij heeft er bezwaar in gevonden, de wet geheel ter zijde te stellen, of, hetgeen op hetzelfde nederkomt, aan art. 15 der wet eene uitlegging te geven, gelijk de meerderheid daaraan toekent. Spr. vindt in art. 15 een onderscheid opgesloten tusschen hen, die zich uitsluitend aan de aldaar opgenoemde vakken wijden en wel in uitsluitend daartoe bestemde scholen, en degenen, die hetzelfde onderwijs geven op reeds bestaande scholen voor gewoon lager onderwijs, van welke de scholen voor onderwijs in de bedoelde vakken alsdan slechts als een onderdeel of aanhangsel moeten worden beschouwd. Spr. vindt dit zijn gevoelen voorgestaan door mannen, op wier meening wel prijs mag worden gesteld (*Zie Boissevain* ad h. l.) en erkent, dat sommige bepalingen der wet bezwaarlijk toepassing en uitvoering op onderwijzers in de bewuste vakken zouden kunnen vervallen, doch het is geenszins de roeping van den raad de wet te verbeteren. Het beroep op art. 145 Gemeentewet, komt Spr. minder gelukkig voor; meermalen heeft Spr. bij vroegere gelegenheden, de wijze van handelen afgekeurd, thans als expedient voorgesteld; Spr. acht elke benoeming onwettig, die krachtens delegatie op B. en W. geschiedt, als zij niet op eene reeds bestaande verordening berust; het is, naar Spr. overtuiging, in strijd zoo wel met de letter als met de bedoeling der wet, in elk bijzonder geval, de benoeming van gemeente-ambtenaren aan B. en W. op te dragen.

De heer *Sanders* heeft met opzet niet gebruikt een argument, waarvan de commissie bij haar onderzoek is uitgegaan, nl. de vraag, of de bedoelde onderwijzeressen volgens art. 15 al of niet onder de wet op 't lager onderwijs vallen; met opzet niet, omdat hem bekend is tot hoeveel strijd dat art. ook elders aanleiding heeft gegeven. Er is echter een ander argument; nl. in titel II der wet op het lager onderwijs wordt enkel gesproken van het benoemen van personen, die den titel hebben van hoofd- en hulponderwijzer; er staat echter niet, dat men niet nog andere onderwijzers kan benoemen, zonder hun dien titel te geven. En wat zijn nu die onderwijzeressen in vrouwelijke handwerken? Geen hulponderwijzeressen, want de wet verstaat daaronder die eene akte hebben en in het ensemble der school den hoofdonderwijzer hulp verleenen. Het bewijs ligt in art. 21, dat eene akte van schoolonderwijs eischt, die zich over het geheele onderwijs uitstrekt. Wil men nu zeggen, dat men zal benoemen een hulponderwijzer in de handwerken, dan moet zij hebben eene akte van schoolonderwijs, dan zal men van deze voordragt geen notitie kunnen nemen, maar aan al die vrouwen moeten zeggen, dat zij al de vereischte vakken aanleeren en examens doen moeten en dan op de akte moeten laten aanteekenen het bewijs harer bekwaamheid in het geven van onderwijs in de vrouwelijke handwerken. Spr. gelooft dus, dat het niet in den geest der wet ligt ze te beschouwen als hulponderwijzeressen. Tegen hetgeen de heer *v. Nooten* verlangt, ziet Spr. geen overwegend bezwaar, maar hij acht het toch meer in overeenstemming met wat met alle andere onderwijzers geschiedt, dat de raad benoemt. Spr. wijst er op, dat dit ook geschiedt met de onderwijzers in de levende talen aan het gymnasium.

De heer *de Muralt* zegt, dat als de raad zich vereenigt met de zienswijze van den heer *Sanders*, hij

ook zal moeten benoemen de overige onderwijzeressen in de handwerken. Zijn toch B. en W. niet bevoegd de vier te benoemen, dan zijn ze ook niet bevoegd de 12 overige te benoemen. Men zou dus dan niet vier, maar zestien onderwijzeressen moeten benoemen.

Met 17 stemmen tegen die der heeren *v. Lier, de Muralt* en den *Voorz.* vereenigt de verg. zich met het oordeel der meerderheid van de commissie.

De heer *v. Nooten* merkt aan, dat nu beslist is dat de benoeming zal plaats hebben overeenkomstig de gemeentewet, en dat deze den raad volkomen vrijheid geeft, de benoeming aan B. en W. op te dragen. Men heeft bij de benoeming van hulponderwijzers, reeds dikwijls ondervonden hoe moeilijk het voor den raad is. De gelijkstelling door den heer *Sanders* aangevoerd met de onderwijzers van het gymnasium, meent Spr. dat niet in aanmerking kan komen.

De heer *v. Lier* moet opkomen tegen de wijze, waarop art. 145 Gemeentewet door den heer *v. Nooten* wordt verklaard en uitgelegd, als zou in elk bijzonder geval de bevoegdheid van den raad aan B. en W. kunnen worden overgedragen, hoedanige opvatting, geheel tegen de bedoeling des wetgevers, tot niets meer of minder zou leiden dan om art. 145, voor zooveel den raad aangaat, geheel illusoir te maken. Er bestaat vooralsnog geene verordening op de benoeming van onderwijzeressen, en nu zou Spr. meenen, dat als men konsekvent wil handelen, niet alleen de 4 onderwijzeressen, maar alle overigen door den raad moeten worden benoemd.

De *Voorz.* gelooft, dat juist omdat geen verordening bestaat, de raad eene algemeene verordening kan maken, en bepalen, dat hij de benoeming opdraagt aan B. en W.

De heer *Sanders* zegt, dat zijn idee is alleen, de vier onderwijzeressen, die aan het hoofd staan door den raad te laten benoemen.

De heer *Boer* meent, dat de heer *Sanders* daardoor ontrouw is aan zijn eigen beginsel. Als men zegt, dat de benoeming volgens art. 145 Gemeentewet behoort bij den raad en men voor zeker gedeelte die bevoegdheid wil *delegeren*, dan zal dat alleen slaan op de personen voor welke de delegatie plaats heeft. Voor alle overige benoemingen blijft de raad in zijne wettelijke bevoegdheid en zal alzoo zelf de benoeming moeten doen.

De heer *Sanders* merkt aan, dat het onderscheid, dat hij maakt, ten opzichte van eene menigte beambten en bedienden gemaakt wordt, nl. dat de hoofden worden benoemd door den raad en de minderen door B. en W.

De *Voorz.* zegt, dat als er niet bijgevoegd wordt dat de benoeming der overigen, blijft aan B. en W. het voorstel niet volledig is, daar dan volgens 145 gem. wet de raad de benoeming behoudt.

De heer *Sanders* voegt ter verduidelijking bij zijn voorstel, „terwijl de helpsters registreers door B. en W. zullen worden benoemd.”

Den heer *Boer* komt het voor, dat er nog iets aan ontbreekt, nl. het aantal, vier.

De heer *Sanders* zegt, dat dit dan 5 zou moeten wezen, daar er reeds eene is.

De heer *de Jong* geeft in overweging, in plaats van „helpsters” te lezen, „die de onderwijzeressen behulpzaam zijn.”

De heer *Boer* acht het beter te lezen „het verder bij dit onderwijs benodigd personeel.”

De heer *Sanders* verklaart deze wijziging over te nemen.

Het voorstel van den heer *Sanders* wordt met alg. stemmen aangenomen.

Wordt dadelijk door B. en W. eene aanbeveling ingebragt en worden daaruit benoemd Mej. *L. J. Enderlé, M. H. de Jeeger, W. Morren geb. Enderlé* en *L. J. E. André.*

Aan de orde is het verzoek der komm. voor de koepokinenting tot uitbreiding van haar werking.

De heer *Bosch* heeft er niets tegen, dat de werking der commissie wordt uitgebreid, maar vraagt den *Voorz.*, of haar uit de provinciale fondsen ook eenige toelaag zal verstrekt worden voor de vermeerdering harer werkzaamheden? Spr. zoude het billijk vinden, dat er ook van die zijde eenige tegemoetkoming verleend werd, doch zoude het onbillijk vinden indien van wege het gemeentebestuur gelden gegeven werden aan deze commissie voor de bemoeienissen, welke zij hoezeer in de provincie, echter buiten deze gemeente verrigt.

De *Voorz.* gelooft dat het eene zaak buiten den raad is of de provincie aan die commissie, wier verdiensten op hoogen prijs gesteld moeten worden, nog eene tegemoetkoming wil geven.

De heer *Pabst* zegt het verzoek der komm. wel te begrijpen; zij verzoekt gemagtigd te worden, om waar het noodzakelijk is, in de provincie de inenting te bevorderen, door zelve de *vaccinatie* te doen of stof te leveren. Het zullen echter werkzaamheden blijven afgescheiden en onverminderd de werkzaamheden

welke de komm. voor de gemeente Utrecht doet. Het zijn diensten waartoe zij gemagtigd maar niet verplicht is, en die alzoo ook nimmer aanleiding kunnen geven tot eenige uitgaven voor de gemeente.

De heer v. Lier vraagt, of de meer uitgebreide werkring der bedoelde ambtenaren ook ten nadeele van de lokale belangen der gemeente zou kunnen strekken, aan hetwelk hij voorzeker geen minder gewigt dan aan het geldelijk bezwaar zou hechten.

De Voorz. gelooft, dat de komm. het dan wel te kennen gegeven zou hebben.

Zonder hoofdellike omvraag wordt de voordragt aangenomen.

Aan de orde is de zaak der Stedelijke zangschool welke gesteld wordt in handen der komm. reeds vroeger werkzaam geweest voor de zaak van het stadskoncert.

De verg. gaat daarna uiteen.

Provinciale Staten van Utrecht.

Zitting van Dinsdag 15 Julij.

Tegenwoordig zijn, de heer *Story van Blokland*, waarnemend Voorz., en de HH. *Broers*, de *Heus* en de *Louler*; afwezig de overige leden.

Een half uur na den voor de opening der verg. bepaalden tijd gren genoegzaam aantal leden aanwezig zijnde, doet de waarn. griffier lezing, krachtens art. 7 van het regl. van orde, der namen van de afwezige leden en verdaagt de waarn. Voorz. de verg. tot morgen ten 11 ure.

Zitting van Woensdag 16 Julij.

Tegenwoordig zijn 35 leden; afwezig de HH *Kien*, de *Mural*, v. *Doetzelaer*, v. *Lijnden van Sandenburg*, de *Geer* v. *Oudegein* en de *Vries*.

De heer v. *Asch* v. *Wijck* legt in handen van den Voorz. de eeden af door de wet gevorderd en neemt zitting als lid der verg.

Is ingekomen: een afschrift van het kon. besluit, waarbij het bedrag der sommen waarmede de gemeenten Maarn en Maartensdijk voor hun lager onderwijs zullen belast blijven, bepaald wordt en waarbij in verband daarmede een jaarlijksche rijkssubsidie wordt verleend voor Maarn ad f 163.— en voor Maartensdijk ad f 250.—, — voor kennisg.

Worden uitgebragt de navolgende rapporten:

nopens het verzoek van M. *Boezel*, met advies tot afwijzende beschikking;

over de ontwerp-reglementen voor Kockengen en Spengen, het Overeind en Buitendijk, — met advies de drie eerste met eenige wijzigingen aan te nemen en voor het vierde 'skonings magtiging aan te vragen, opdat de komm. hare werkzaamheden na de sluiting der verg. moge voortzetten;

over het ontwerp-regl. voor het waterschap Benschop, — met advies tot aanneming;

over de ontwerp-regl. voor Kamerik Mijzijde, Zegveldbroek, Gerverskop, Breudijk en Oudeland en Indijk, met advies tot aanneming behoudens enkele wijzigingen;

over de ontwerp-regl. voor Oudenrijn, het Neder-eind, Hoog- Laag- en Westraven, Groot en Klein Oud-Aa, Portengen Zuideinde, Kortwijk en Gieltjesdorp, en Otterspoorsbroek, — met advies de behandeling der drie eerste te verdagen tot na de behandeling van het regl. voor de Lange Vliet en de overige met eenige wijzigingen aan te nemen.

Besloten al deze verslagen ter griffie n. r. te leggen en te behandelen na de reeds aan de orde gestelde stukken.

Aan de orde is alsnu het rapport op het adres van Abcoude Proostdij.

De heer de *Kock* herinnert, dat dit de derde maal is, dat deze vergadering wordt bezig gehouden met het onderzoek naar de financiële krachten der gemeente Abcoude Proostdij. In de zomerzitting van 1861 is over deze zaak door de toenmalige commissie een zoo nauwkeurig mogelijk verslag gegeven en zijn de financiën der gemeente aan een uiterst nauwgezeten onderzoek onderworpen. In de daaropvolgende winterzitting heeft deze vergadering met 19 tegen 9 stemmen besloten, aan Z. M. als haar gevoelen voor te dragen, dat de gemeente Abcoude Proostdij in de kosten benoodigd voor herstelling en vernieuwing van het schoollokaal en de onderwijzerswoning f 3000 zoude bijdragen, terwijl de f 1200 voor aankoop van grond voor hare rekening zoude blijven. Bij koninklijk besluit werd bepaald, dat de gemeente Abcoude Proostdij voor de kosten van vernieuwing en herstelling van het schoollokaal en de onderwijzerswoning zoude betalen tot eene som van f 3000, terwijl van de f 1200 voor aankoop van grond gezwezen werd. Voor en aler hiervan eenige zekerheid te hebben en bekend met het besluit van deze vergadering, besluit het gemeentebestuur met het bouwen te beginnen, en toen uit een nader schrijven van den minister bleek, dat de bedoeling van Z. M. was geweest, om de gemeente voor den aankoop van den grond te doen zorgen, berigtte het gemeentebestuur dat de gemeente niet meer dan f 3000 kon bijdragen; dit is de ware reden van dat herhaald verzoek. Wanneer men nagaat dat de gemeente

Vreeland, 500 zielen minder tellende dan Abcoude, f 4000 bijdraagt en tevens voor den grond zorgt, en dat Abcoude Proostdij, niettegenstaande in het verzoek er van in den brief van gedep. Staten steeds gesproken wordt van f 3000, slechts f 2000 bijdraagt, daar Abcoude Baambrugge f 1000 geeft, dan gelooft Spr. dat er geene de minste termen gevonden worden voor deze vergadering om op haar eens genomen besluit terug te komen. Den toestand der financiën van de gemeente zal Spr. nu niet onderzoeken, alleen mag hij de vergadering in herinnering brengen, dat de gemeente Abcoude Proostdij eene ontvangst heeft van f 1300 aan schoolgelden, eene som waarlijk begeerlijk voor elke plattelandse gemeente.

De heer v. *Tuyll* heeft dit jaar even als het vorige tot de minderheid der komm. behoord, die Abcoude niet met de f 1200 wenschte te bezwaren en het thans ook die som zou willen schenken. Toen de Staten ten vorigen jare besloten hadden, den koning kenbaar te maken, dat Abcoude f 3000 zou kunnen betalen en f 1200 voor den grond, is een kon. besluit verschenen waarin alleen gesproken werd van de f 3000. Daarop is tot de aanbesteding overgegaan. Toen het echter bekend werd, dat de gemeente slechts gerekend had f 3000 te moeten betalen, en zij door Ged. St. van het tegendeel onderrigt was, heeft zij zich weêr tot den koning gewend. Het schijnt, dat bij den min. van binnenl. zaken eene vergissing heeft plaats gehad. Nu komt de raad van Abcoude weêr met een verzoek en vraagt om ondersteuning voor die uitgave van f 1200. Spr. gelooft wel dat er eenige grond is om haar daarin te ontmoet te komen; zij heeft, ter goeder trouw gehandeld en, het besluit ziende, er niets anders uit kunnen opmaken dan dat f 3000 ten haren last blijven. Dat echter schijnt niet de bedoeling van den min. te zijn geweest, want hij heeft wederom een advies verlangd. Dit en de toestand der financiën van de gemeente, die geenszins zijn verbeterd, geven, gelooft Spr., wel eenigen grond om voor dit geval aan te nemen het gevoelen der minderheid.

De Voorz. zegt, dat het ook hem voorkomt, dat de vergadering moet acht geven op den loop welken de zaak genomen heeft. Er is bij de bepaling van hetgeen ten laste der gemeente moet blijven, niet gesproken van den aan te koopen grond en Abcoude mogt alzoo er op rekenen, dat de gemeente niet meer dan f 3000 zoude hebben bij te dragen. Er bestaan allezins termen om haar nu ook niet meer op te leggen.

De heer v. d. *Poll* zegt, dat in deze zaak verschillende misvattingen hebben plaats gehad en dat de verg. in het vorige jaar bepaald haar gevoelen geuit heeft, dat de kosten voor den aankoop van grond ten laste der gemeente moest blijven. De aanschrijving van den minister zegt, dat Abcoude slechts f 3000 zal betalen, maar spreekt volstrekt niet van de betaling van den grond. Daartegenover staat echter, dat Abcoude zeer goed kennis kon dragen van het door de Staten genomen besluit. Het komt Spr. voor, dat Abcoude regtens geen aanspraak heeft op meer. Spreker vindt het ook nog al bedenkelijk op een genomen besluit terug te komen. Het zou ook doen vermoeden, dat de komm., die tot dat besluit geadviseerd heeft, nog al ligtzinnig is te werk gegaan in haar onderzoek omtrent den financiën toestand der gemeente.

De heer *Boer* zegt, dat deze zaak meermalen in behandeling is geweest en dat, na een degelijk en uitvoerig onderzoek, waarbij de geldelijke belangen van Abcoude Proostdij ernstig ter sprake zijn gebragt, door eene kom. is geadviseerd, die gemeente voor haar onderwijs te laten bijdragen f 3000 en nog f 1200 voor den aankoop van grond. De uitkomst der beraadslagingen in deze vergadering is geweest, dat eene aanzienlijke meerderheid zich heeft vereenigd met de denkbeelden, in het rapport der komm. uitgedrukt. Daarvan is kennis gegeven aan de gemeente, die dus wist, waarop zij had te rekenen. Haar bestuur heeft zich echter in Dec. weêr tot den Koning gewend en twaalf dagen later werd bij kabinetsschrijven het aandeel der gemeente in de kosten van haar lager onderwijs, bepaald op f 3000, zonder dat van de f 1200 eenige melding werd gemaakt. Thans is door de komm. in haar rapport opgemerkt, dat hier zeker in de behandeling dezer zaak wel eene vergissing schijnt geweest te zijn, want de gemeente heeft uit die missive opgemaakt, dat zij met f 3000 er af was. Het komt Spr. echter voor, dat het de vraag is, of de Staten zich wel met dergelijke vergissing hebben in te laten. Het onderzoek der komm. moest thans gelden de vraag, of er ook andere redenen bekend zijn geworden nopens den geldelijken toestand van die gemeente, waaruit zou kunnen voortvloeijen, dat de verg. terug kome op haar vroeger besluit. De komm. heeft deze vraag op nieuw overwogen en moet die ontkennend blijven beantwoorden, waarom zij den ook geen ander advies mogelijk acht, dan te handhaven het eens genomen besluit. Blijkt nu den minister, dat er werkelijk eene vergissing heeft plaats gehad, dan is de Koning altijd nog vrij om een ander besluit te nemen.

De heer van *Noelen* zegt, dat het gemeentebestuur

de zaak heeft vooruitgelopen, en dat dit in verg. tot zijn nadeel is. Het heeft, hangende de zaak, toen hier de beslissing was gevallen, zich tot den koning gewend, om eene grootere som te geven een ongunstigen indruk. Had het gemeentebestuur den tijd afgewacht, dit ware zeker in belang geweest; immers het koninklijk besluit van niets anders dan dat f 3000 ten laste der gemeente blijven en het overige ten laste van het en van de provincie zal komen. Spr. kan zeer goed aannemen, dat de gemeente thans in ongelukkigen toestand verkeert. Na de omkeering van het kon. besl., had er kunnen worden gegaan met de werkzaamheden waarin nu belemmering is ontstaan ten gevolge van de f 1200. Spr. gelooft, dat men die moet brengen ten laste van het rijk en van de provincie.

De heer *Menso* heeft vóór zich het rapport gebragt in 1861, waarin geadviseerd wordt, den kon. te kennen te geven, dat de gemeente te swaart drukt wordt door de kosten van haar onderwijs, dat ten haren laste kan blijven eene som van f 1200, terwijl zij zelve zal moeten zorgen voor den aankoop van het benoodigd terrein ad f 1200. Dat advies is met 19 stemmen aangenomen en zegt de verg. f 3000 plus den last van de f 1200. Men kan wel op terugkomen, maar grond bestaat er niet in daar van de zijde der Staten geen twijfel kan bestaan omtrent de bedoeling van hun advies.

De heer van *Bel* waarschuwt de verg. niet te geven aan het verlangen van Abcoude. Spr. moet een gevaarlijk antecedeent, als de verg. in dit opzichte verandert van opinie. Spr. heeft meer gezien, dat de minge gemeentebesturen en personen zich weinig aan te storen aan stemmingen die hier hebben plaats en gelooft, dat wanneer herhaaldelijk door de tegenwoordigheid van sommigen en de afwezigheid van anderen besluiten genomen worden in strijd met vroeger de waardigheid der verg. niet zal vermeerderen. heeft hooren gewagen van goede trouw; hij kan intzien, dat, als eene gemeente ligtzinnig te goeder trouw, uitgaven gedaan heeft, de schade er van zal moeten dragen. Spr. kan onderstellen, dat het gemeentebestuur onbekend is met de discussiën hier gehouden en de einduitslag daarvan; deze worden publiek gemaakt. Spr. moet onderstellen, dat ten minste het bestuur van het gemeentebestuur er mede bekend was. de begeleidende missive meent Spr., dat ook komt, dat bij de regering het doel niet heeft behouden de kosten voor den aankoop van gronden ten laste van het rijk en de provincie te brengen; maar had het goevernement zich onduidelijk uitgedrukt, moet dan de provincie daardoor lijden? Spr. moet alleen, of de gemeente behoefte heeft aan de vraagde subsidie; hare financiën zijn herhaaldelijk onderzocht en telkens is het voorgekomen, dat niet te zwaar gedrukt wordt door de f 3000 op den aankoop van den grond.

De heer *Broers* deelt het gevoelen van den heer deen, dat eene vergissing van de zijde van Abcoude de vergadering er niet toe mag leiden, om het besluit terug te komen. De Staten hebben het verzoek volstrekt geen deel. De eenige grond tot twijfel, die had kunnen overblijven, was, of de toestand der gemeente sedert dit besluit ook veranderd was, zoodat zij bijzonder in het voorjaar zou worden gebragt, als zij ook die f 1200 zou betalen. Zóodanige grond echter is niet aanwezig zoo als straks is gebleken.

De heer *Metelerkamp* zegt, dat het oordeel van de meerderheid der commissie is, dat het besluit van den koning duidelijk is, dat Abcoude alleen f 3000 zou hebben te betalen. Spr. zegt om die reden uitkomen, dat Abcoude niet anders gehandeld had dan het moest of kon handelen. De koning had het regt dat te bepalen; maar de koning heeft geen grond gevonden om terug te komen. Hetgeen de vergadering eenmaal bepaald heeft, rekest door Abcoude ingediend is ook niet gemaakt in handen der Staten, maar van Gedep. Staten.

De heer v. *Tuyll* zegt, dat de koning in het eerste besluit bepaald heeft, dat f 3000 ten laste van Abcoude zou blijven en dat toen de kwestie van de f 1200: opgehoofd werd, Gedep. Staten daarover aan den minister geadviseerd hebben, en deze geantwoord heeft, dat de koning weêr bij de Staten zou moeten komen. Had hij dat gezegd Spr., bij den minister zoo vast gestaan, de zaak afgedaan was, dan had hij zoodanig woord niet kunnen geven.

Vervolg morgen.